LOGIYADHAMMA

Thongchai Srisukprasert

Rama IX Art Museum Foundation

Curated by Thavorn Ko-udomvit

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

LOGIYADHAMMA

By Thongchai Srisukprasert

February 16 – March 18, 2012
At ARDEL's Third Place Gallery
(Sukhumvit 55, Thonglor Soi 10)

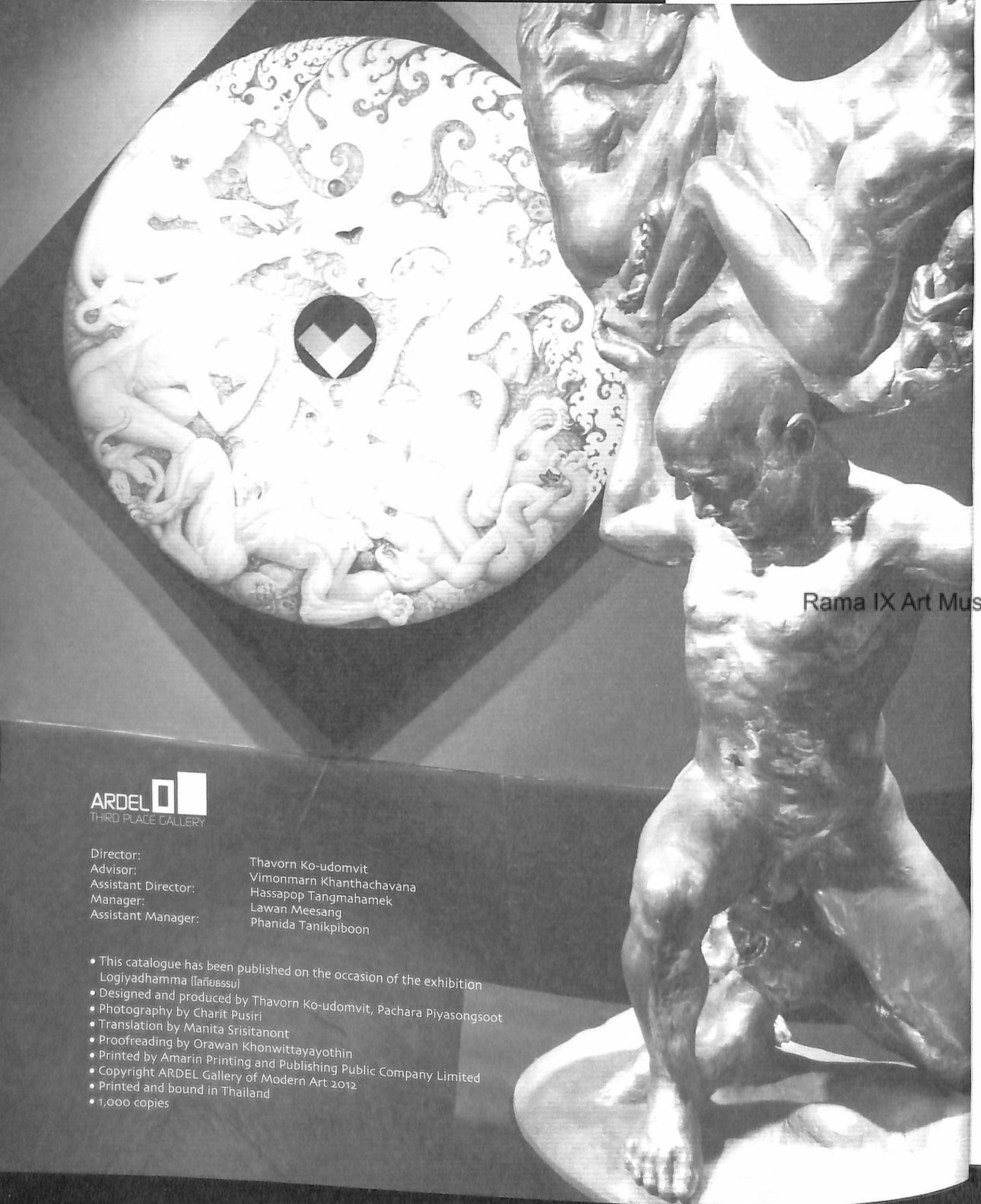

Rama IX Art Museum Foundation

ARDEL
THIRD PLACE GALLERY

Director: Thavorn Ko-udomvit
Advisor: Vimonmarn Khanthachavana
Assistant Director: Hassapop Tangmahamek
Manager: Lawan Meesang
Assistant Manager: Phanida Tanikpiboon

- This catalogue has been published on the occasion of the exhibition Logiyadhamma (โลกียธรรม)
- Designed and produced by Thavorn Ko-udomvit, Pachara Piyasongsoot
- Photography by Charit Pusiri
- Translation by Manita Srisitanont
- Proofreading by Orawan Khonwittayayothin
- Printed by Amarin Printing and Publishing Public Company Limited
- Copyright ARDEL Gallery of Modern Art 2012
- Printed and bound in Thailand
- 1,000 copies

ความเป็นมาเกี่ยวกับนิทรรศการ

เมื่อราวปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ถาวร โกอุดมวิทย์ ภัณฑารักษ์แห่งหอศิลป์ร่วมสมัยอาร์เดล (ARDEL Gallery of Modern Art) ได้ชักชวนผมไปดูงานมหกรรมศิลปะนานาชาติเวนิสเบียนนาเล่ (Venice Biennale) เมืองเวนิส (Venezia) ประเทศอิตาลีอีกครั้งหนึ่งร่วมกับขบวนศิลปินแห่งชาติ ศิลปินรุ่นเยาว์ และบุคลากรของสำนักงานศิลปวัฒธรรมร่วมสมัย จึงเป็นโอกาสดีที่ได้เดินทางไปเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านทัศนศิลป์ เห็นความเคลื่อนไหวตลอดจนความเป็นไปในงานศิลปะของศิลปินนานาชาติ ซึ่งมหกรรมศิลปะเวนิสเบียนนาเล่ ได้รวมผลงานคุณภาพจากทั่วโลกมาแสดงในทุกสองปี เป็นความก้าวหน้าในช่วงเวลาหนึ่งของศิลปะร่วมยุคสมัย หลังจากนั้นอีกราวเดือนกว่า คุณบุญชัย เบญจรงคกุล มีความประสงค์ให้คุณสุริยา นามวงษ์ ภัณฑารักษ์พิพิธภัณฑ์ศิลปะไทยร่วมสมัย ไปศึกษาดูงานศิลปะและศึกษารูปแบบพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงผลงานศิลปะระดับมาสเตอร์พีซ (Masterpiece) ของยุคเรอเนซองส์ (Renaissance) ผมจึงได้ร่วมเดินทางไปประเทศอิตาลีอีกครั้งในฐานะที่ปรึกษาสำหรับบางโครงการของพิพิธภัณฑ์ฯ โดยมีจุดหมายที่กรุงโรม (Roma) และ เมืองฟลอเรนซ์ (Firenze) ผมได้พินิจพิเคราะห์ศิลปะชิ้นสำคัญในอดีตทั้งงานจิตรกรรมและงานประติมากรรม ได้ทบทวนผลงานอันทรงคุณค่าของโลกอย่างลึกซึ้ง ซึ่งก่อนนั้นเมื่อราวยี่สิบปี ก็ได้ไปศึกษาดูงานศิลปะทั่วยุโรปกับท่านอาจารย์มณเฑียร บุญมา โดยการสนับสนุนของโตชิบาประเทศไทยซึ่งเป็นเอกชนที่สนับสนุนวงการศิลปะในโครงการ "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" จากการได้รับรางวัลศิลปกรรมยอดเยี่ยม พร้อมกับรับทุนไปทัศนศึกษาศิลปะอันเป็นประโยชน์มหาศาลต่อนักศึกษาศิลปะ แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าทุนสนับสนุนอันมีค่านี้ได้งดไปนานแล้ว

ประสบการณ์ที่สำคัญมากอีกอย่างหนึ่ง คือการได้รับคัดเลือกเป็นจิตรกรอาสาเขียนจิตรกรรมฝาผนัง ณ วัดพุทธปทีป กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ได้ทำงานร่วมกับศิลปินแห่งชาติคนล่าสุดท่านอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ และท่านอาจารย์ปัญญา วิจินธนสาร จากการที่ได้มีโอกาสเขียนรูปทำบุญเมื่อครั้งยังเป็นนักศึกษานั้น ส่งผลต่อเนื่องไปถึงการได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนเยาวชนด้านศิลปะในโครงการ มิตรภาพสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ โดยทุนจากองค์กรไจก้า (JICA) ประเทศญี่ปุ่น ในช่วงเวลานั้นผมได้มีโอกาสไปดูศิลปะในที่ต่างๆ มากมาย ถึงแม้ว่ามุมมองและทัศนคติเกี่ยวกับศิลปะของผม ณ ขณะนั้นยังไม่กระจ่างนัก เพราะอยู่ในช่วงกำลังศึกษาค้นคว้า แต่การเปิดใจรับศิลปะแม้จะด้วยความตื่นเต้น ตื่นตาในความยิ่งใหญ่ของศิลปะระดับโลก ก็ได้นำประสบการณ์มาเป็นประโยชน์ต่อมาเมื่อได้เข้ามารับใช้เป็นครูสอนศิลปะ ในภาควิชาศิลปไทย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

จากการไปศึกษาดูงานชิ้น Masterpiece ครั้งล่าสุด เกิดความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เรียกว่า "ศิลปะ" มีบางอย่างที่อธิบายเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนได้ยาก เบื้องต้นอาจจะต้องทำความเข้าใจด้วยภาษาของทัศนศิลป์ก่อน จึงจะรู้สึกได้ถึงประจุแห่งศิลปะที่สถิตย์ในผลงานชิ้นหนึ่งอย่างชัดเข้ม ต่อมาจึงได้รู้ว่าเป็นชิ้นสำคัญของโลก ที่ผู้พบเห็นได้ตราตรึงใจจดจำไว้และนำมาบอกกล่าวเล่าขาน ศิลปะนั้นสื่อสารข้ามกาลเวลาอย่างต่อเนื่องมาช้านาน เมื่อได้ยินประจันเบื้องหน้าผลงานเสมือนเป็นการเข้าไปแตะสัมผัสรับรู้กับสิ่งที่มีมนต์สะกด งานศิลปะที่ดีมีพลังปะทะรุนแรง ส่งอิทธิพลต่อความคิดอารมณ์ และความรู้สึก รวมถึงจินตนาการ ผมจึงอยากนำสิ่งที่ซึมซับอัดอั้น ที่เกิดขึ้นในจิตใจมาแสดงออก อยากเห็นผลงานที่สร้างมีคุณภาพที่เข้มข้น จึงนำมาเป็นแรงผลักดันให้ได้คลี่คลายผลงานออกมาในหลายลักษณะ

สำหรับนิทรรศการครั้งนี้ส่วนใหญ่จะเป็นงานประติมากรรมซึ่งก็ได้คั่นคว้ามาเป็นระยะเวลาหนึ่งก่อนที่จะได้มาเตรียมงานเพื่อจัดเป็นนิทรรศการ ผมขอขอบพระคุณกัลยาณมิตรด้านศิลปะทุกๆ ท่าน รวมถึงบรรดาพี่น้องผู้ที่รักในการสร้างสรรค์ และที่สำคัญขอขอบคุณสรรพสิ่งที่ดลใจให้ได้ทำงานศิลปะต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน

จากวิกฤตมหาอุทกภัย พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นโอกาสให้ผมมีเวลาขลุกอยู่กับการทำงานมากขึ้น ในขณะที่จดจ่อเฝ้าดูสถานการณ์อยู่ที่บ้านตลอดช่วงที่น้ำท่วม ผมไม่ได้อพยพตามที่รัฐบาลประกาศเตือนแก่ผู้ที่อยู่ในเขตอพยพ ข่าวค่อนข้างขมุกขมัวไม่ชัดเจน ผมไม่ตื่นกลัวแต่ก็เตรียมตัวตั้งรับเพราะ "ติดบ่วงห่วงทรัพย์" แต่ก็ได้ "ละ" จากหลายสิ่งที่มีชีวิตข้องเกี่ยว "พัวพัน" ในทางโลกียะ รวมไปถึงการละจากงานสอนในมหาวิทยาลัยที่เป็นภาระหน้าที่ประจำ จึงมีเวลาหันมาใส่ใจเรื่องที่เกิดขึ้นกับคนในสังคม เกิดมุมมองในการทำงานศิลปะที่เกี่ยวกับมนุษย์ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมแบบไทยๆ จากหลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีมากมายหลายสิ่งทำให้ได้รู้สึกไหวหวั่น สั่นสะเทือนจิตใจ ทั้งที่มีสาระและไร้แก่นสาร ให้ได้คิดได้พิจารณา มีคติ-มีอคติ มีการแก่งแย่ง-มีการแบ่งปัน บางคนเสียโอกาส-บางคนได้โอกาส มีสิ่งเสื่อมสูญ-มีสิ่งสร้างสรรค์ สะท้อนสำนึกคนไทย สะท้อนไปถึงความไร้สำนึกของคนการเมือง ซึ่งทั้งหมดเคลื่อนไหวเป็นไปตามทัศนคติส่วนตน สร้างออกมาเป็นผลงานในนิทรรศการ "โลกียธรรม" ครั้งนี้

ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ

โลกียธรรม: ความดี ความงาม และความจริงแห่งกามา

หากจะกล่าวถึงแก่นแกนแห่งพุทธปรัชญากับวิถีการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของผู้คน การกระทำที่แสดงออกกับแนวคิดที่แฝงอยู่ภายใต้อำนาจควบคุมแห่งจิต ล้วนมีเนื้อหาสาระที่สามารถตีความผูกโยงเข้ากับคำสอนของบรมศาสดาแห่งพระพุทธศาสนาได้ทั้งสิ้น แม้แต่พฤติกรรมดาษดื่นสามัญอย่างการกินดื่มเสพสม วิถีคิดกระบวนงาน กระทั่งวิธีการจัดการกับสภาวะรอบกายในสังคม

หลักการแห่งการดำเนินชีวิตในเพศฆราวาสที่จารึกในคัมภีร์ตำราเล่มหนา อาจเป็นสิ่งที่ใครหลายคนไม่เคยสนใจจะอ่านผ่านตาแม้เพียงบรรทัด ในแง่ของความเป็นจริงสิ่งที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับไปในช่วงชีวิตหนึ่งของเราล้วนเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับทางแห่งโลกียธรรม อันหมายถึง ความข้องเกี่ยวในกามารมณ์ ความสุขทางโลก และความเพลิดเพลินตามวิถีคนที่ยังมีกิเลส ประเด็นคือผู้ใดจะสามารถมองเห็นธรรมชาติแห่งจิตและการกระทำที่เชื่อมร้อยรัดกับความปกติแห่งโลกอันเป็นสังสารวัฏได้ เฉกเช่นผลงานศิลปะในนิทรรศการ "โลกียธรรม" โดย ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ ศิลปินและอาจารย์ประจำภาควิชาศิลปไทย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ นับเป็นศิลปินมากความสามารถคนหนึ่งที่สร้างสรรค์ผลงานศิลปะไทยมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน รูปแบบการสร้างสรรค์ที่โดดเด่นเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง คืองานจิตรกรรมกึ่งนามธรรมที่งดงามด้วยรูปทรงและเส้นสีชวีมชลัง ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ เป็นหนึ่งในกลุ่มศิลปินที่อาสาเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง ณ วัดพุทธปทีป ในกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ร่วมกับศิลปินชั้นครูหลายท่าน อาทิ เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์, ปัญญา วิจินธนสาร และสมภพ บุตราช นอกจากนั้น ยังนับเป็นศิลปินรุ่นบุกเบิกเส้นทางของการสร้างสรรค์ศิลปะไทยให้ปรากฏเป็นศิลปะร่วมสมัยได้อย่างสง่างามและทรงคุณค่า ผลงานของเขาก้าวหน้าไปทั้งในแนวทางกึ่งนามธรรมและต่อยอดไปถึงงานรูปแบบศิลปะรูปลักษณ์ (Figurative) ที่เปี่ยมด้วยรูปทรงและเส้นสายจากทักษะสูงและความละเอียดอ่อน ผลงานของเขาเคยได้รับรางวัลระดับประเทศมามากมาย ทั้งยังมีนิทรรศการแสดงผลงานร่วมกับศิลปินชั้นแนวหน้าหลายครั้ง และในนิทรรศการ โลกียธรรม ครั้งนี้ นับเป็นนิทรรศการเดี่ยวครั้งที่ 5

ผลงานส่วนใหญ่ของ ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในวงการศิลปะเมืองไทย เป็นผลงานจิตรกรรมแนวพุทธศิลป์หรือจิตรกรรมแบบไทยประเพณี แต่สำหรับนิทรรศการครั้งนี้ เขาได้ก้าวข้ามมิติของการแสดงออกในงานจิตรกรรมไปสู่การสร้างสรรค์เป็นงานประติมากรรม ซึ่งนับได้ว่าเป็นการแสวงหาเส้นทางการนำเสนอของศิลปินที่มีความสามารถเชี่ยวชาญทั้งทางด้านจิตรกรรมและประติมากรรมได้อย่างน่าสนใจ ซึ่งผลงานในนิทรรศการมีเนื้อหาเกี่ยวกับจินตนาการจากโลกียะ สิ่งที่ก่อรูปขึ้นด้วยจิต เป็นนามธรรมเหนือความจริงแต่ได้สรรค์สร้างออกมาให้เป็นรูปธรรมสัมผัสจับต้องได้

ผลงานประติมากรรมชื่อ "กามา ตัณหา" แสดงรูปลักษณ์ของร่างมนุษย์ที่ถูกผสมผสานด้วยร่างของสรรพสัตว์ที่แฝงซ่อนความหมาย ร่างกายท่อนบนเป็นมนุษย์รูปงาม ไม่บ่งบอกเพศพรรณที่ชัดเจน บ่งชี้ไปถึงการหล่อรวมเอาความงามทั้งในเพศชายและหญิงให้ผสานเป็นหนึ่งเดียว แผ่นหลังที่มีรูปร่างคล้ายปีกนกงอกจากสะบักไหล่คล้ายจะแสดงให้เห็นถึงเสรีภาพทางความรู้สึก ขณะที่เรือนกายท่อนล่างเป็นสัตว์สี่เท้าที่เปี่ยมพละกำลัง มวลปริมาตรของกล้ามเนื้อเขม็งเกร็งเชื่อมประสานกับท่อนหางที่เป็นอสรพิษ มือซ้ายเอื้อมชูผีเสื้อที่เกาะจับ ลวดลายบนศีรษะไล้เลื่อยเป็นรูปหอย อารมณ์แฝงเร้นในชิ้นงานนี้บอกเล่าถึงความปรารถนา ความต้องการจะมีจะเป็นที่พลิกผัน ระหว่างหญิงชายในสังคมข้ามเพศ คู่ตรงกันข้ามของสิ่งอ่อนโยนสอดรับกับสิ่งดุร้าย ความละมุนแย้งกับความกร้าวแกร่งสำแดงพลังนอกจากนั้นยังแฝงนัยถึงความรู้สึกคุกคามจากวาจาให้ร้ายของผู้คนมากมายที่เชือดเฉือนมิตรสหายด้านหลัง ดุจดั่งพิษพ่นแห่งอสรพิษ อีกทั้งยังมีสัญลักษณ์ที่สื่อถึงแนวทางพุทธศิลป์ไทยจากลวดลายกันหอย ซึ่งอาจแสดงให้เห็นถึงภาวะแห่งการฉุกคิดได้ด้วยแก่นแกนแห่งพระธรรม

ประติมากรรมชื่อ "อรหัน" (ออ-ระ-หัน) เป็นรูปมนุษย์หญิงสาวใบหน้างดงาม สองแขนทอดขึ้นเป็นปีกสยายคล้ายอากัปกิริยาของเทพธิดายามโผผินออกบินอย่างเริงร่า เรือนกายท่อนบนเป็นมนุษย์ส่วนท่อนล่างเป็นนกที่มีพู่หางทอดเรียว ปทุมถันสามคู่บนลำตัวสื่อแสดงถึงความปรารถนาความงามทางเพศอันดึงดูดในกามารมณ์ ซึ่งหญิงสาวมากมายเพียรเสาะแสวงหามาครอบครองอีกทั้งยังอาจแฝงนัยถึงกามตัณหา ความต้องการที่ย่อมมีอยู่ในมนุษย์ทุกผู้ทุกนามซึ่งยังไม่อาจหลุดพ้นไปสู่โลกุตรธรรม อันหมายถึงสภาวะหลุดพ้นจากวิสัยของโลกีย์ อุ้งเท้าข้างหนึ่งเหยียบยืนหรือเกาะกุมบนหัวกะโหลกมนุษย์ สื่อสัญลักษณ์ถึงความพยายามมีชีวิต เสพรับหลากรสสุขในวิถีปุถุชน หลีกเลี่ยงหลบเร้นจากความตาย ความเสื่อมสลายแห่งสังขาร การประสานรวมเรือนร่างระหว่างมนุษย์และสรรพสัตว์จากแดนหิมพานต์ บ่งชี้ถึงจินตนาการและแนวความคิดที่หลุดพ้นไปจากโลกแห่งความเป็นจริง

ประติมากรรมชื่อ "นางนกเงือก" เป็นประติมากรรมรูปทรงเรือนร่างของหญิงสาวที่งดงามและเต็มไปด้วยแรงดึงดูดความปรารถนาในหมู่บุรุษเพศ เส้นสายโค้งเว้าที่ทอดไล้ทั่วเรือนกายสร้างส่วนสัดของหญิงงามวัยกำดัดที่ยากจะหาชายหนุ่มคนใดปฏิเสธได้ หากแต่ศีรษะของเรือนร่างกลับเป็นรูปทรงของนกเงือกหรือนกกก ซึ่งมีสัญชาตญาณในการครองคู่แบบผัวเดียวเมียเดียวตลอดชีวิต สองแขนที่ทอดยาวขึ้นสู่เบื้องบนปรากฏในริ้วขนบนปลายปีกสยาย ความย้อนแย้งของวิสัยนกกับเรือนกายที่เป็นเสมือนวัตถุดึงดูดทางเพศนี้ จึงอาจความเข้าใจ อีกทั้งยังแฝงนัยถึงอุปนิสัยของผู้คนซึ่งไม่สามารถตีค่าหามาตรวัดได้จากการมองผ่านเพียงอย่างเดียว

Rama IX Art Museum Foundation

ประติมากรรมชื่อ "มนุษย์" เป็นประติมากรรมรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าทรงยาวซึ่งให้ความหมายถึงโลงศพ ขณะเดียวกัน รายละเอียดของอวัยวะต่างๆ ที่งอกเงยออกมาไม่ว่าจะเป็นอุ้งเท้าสัตว์ใหญ่ อุ้งเท้านกเหยี่ยว กีบเท้าม้า ท่อนขาฝ่าเท้ามนุษย์ ขนนกบนปีกเดี่ยวคลี่สยาย ปลายหางอสรพิษ และอุ้งมือสัตว์ที่พาดเกาะเรือนกายสี่เหลี่ยมก็แสดงให้เห็นถึงจินตนาการและแนวความคิดเกี่ยวกับการต่อสู้จุดรั้งเพื่อดำรงชีวิตต่อไป รูปทรงของโลงศพสี่เหลี่ยมยาวคล้ายพิธีกรรมแห่งการต่อชีวิต ขณะที่ความเคลื่อนไหวของอุ้งเท้าทั้งสี่ก็ดูละม้ายการพุ่งทะยานของสัตว์ในแดนพิศวงที่ออกแรงต้านเพื่อเร้นหนีจากความตาย "มนุษย์" ให้ความหมายแห่งการดำรงอยู่และความปรารถนาจะมีลมหายใจ มีความสุขกับการเสพรับหลากรส มีความต้องการและยึดครองในทุกสรรพสิ่ง ท่ามกลางวัฏจักรที่คืบเคลื่อนไปโดยที่ไม่มีชีวิตใดจะหลีกหลบได้

ประติมากรรมชื่อ "หลง" แสดงรูปศีรษะที่ไม่มีเรือนกายและไม่บ่งบอกเพศสภาพชายหญิง หากใบหน้าอันงดงามนั้นกำลังชะโงกลงดูเงาสะท้อนในขอบโลกีย์ที่โค้งกลมเบื้องหน้า ลวดลายกันหอยม้วนวนบนศีรษะและอุ้งเท้าเล็บคมยื่นค้ำออกมาจากหลัง ใบหูส่อสัญลักษณ์ของรูปแบบศิลปะไทย ประติมากรรมแห่งการสะท้อนเงาสื่อถึงความลุ่มหลงในรูปโฉมโนมพรรณของตนเองอย่างหมกมุ่น เปรียบเสมือนดั่งตำนานของเทพบุตรรูปงามนามนาร์ซิสซัส ที่หลงใหลในความงามของใบหน้าตนเองซึ่งทอดเงาสะท้อนจากแผ่นผิวน้ำ เพียรเฝ้ามองอย่างลุ่มหลงจนจบชีวิตลงและกลายเป็นดอกนาร์ซิสซัส ริมบึงกว้าง ความมัวเมาเพ้อคลั่งในอคติเช่นนี้ เสมอดั่งการหลงผิดคิดเข้าข้างตนเองอยู่แต่เพียงฝ่ายเดียวโดยไม่เปิดรับแนวคิดจากผู้อื่น ไม่แตกต่างจากการมองเห็นตนเองเป็นที่ตั้ง เป็นศูนย์กลางแห่งจักรวาลที่ผู้คนรอบข้างต้องโคจรตามทิศทางที่ตนเป็นผู้กำหนด "หลง" จึงมิได้มีความหมายแต่เพียงความลุ่มหลงในความงาม หากแต่แฝงนัยถึงการยึดถืออัตตาตนเองเป็นสรณะจนหลงลืมความเป็นจริงจากโลกภายนอกอย่างสิ้นเชิงด้วย

ประติมากรรมชื่อ "ภาระ" ปรากฏรูปกายมนุษย์เพศชายที่กำลังยันกายแบกรับกงล้อหนาหนักด้วยไหล่บ่าและสองมือ ลวดลายบนกงล้อทรงกลมแสดงให้เห็นรายละเอียดของวิถีชีวิตมนุษย์ที่ยังคงเวียนว่ายในความปรารถนา ความอยากมี อยากได้ อยากเป็น อยากครอบครอง อยากลิ้มลองเสพรสในกิเลสตัณหา ความต้องการนานาประการที่กล่าวมาล้วนเป็นเสมือนหนึ่งภาระที่ทำให้มนุษย์ต้องแบกรับนำพาอยู่ภายในจิต ส่งผลต่อการกระทำเพื่อขวนขวายให้ได้มาและเก็บรักษาสิ่งรักพึงถนอม เรือนกายแข็งเกร็งของชายผู้แบกภาระอย่างหาญกล้าเหยียบเหยียดบนความชรา อันให้ความหมายได้ชัดแจ้งถึงสภาวะดิ้นรนของมนุษย์คนหนึ่งผู้ซึ่งเพียรจะดำเนินชีพชนม์ต่อไป ทั้งยังหวาดหวั่นต่อความตายและความชราเสื่อมสลายแห่งสังขาร

จิตรกรรมชื่อ "โลกียธรรม ๑" นำเสนอเป็นงานสองมิติที่ประกอบขึ้นจากผืนผ้าใบสี่กรอบ มีที่ว่างรูปสี่เหลี่ยมเล็กตรงใจกลางภาพ สร้างเป็นแกนร่องของรูปวงกลมประหนึ่งสัญลักษณ์แห่งสังสารวัฏ รายละเอียดในผืนภาพโทนสีน้ำเงินท่ามกลางพื้นหลังเข้มขรึมเต็มไปด้วยสัญลักษณ์ของความสุขและความทุกข์ในวิถีแห่งโลกีย์ ซึ่งมิได้มีความหมายแต่ในทางกามารมณ์ หากแต่ครอบคลุมไปถึงความสุขในโลกทั้งหลายทั้งปวง วงกลมสีน้ำเงินที่ซับซ้อนไปด้วยเรือนร่างหญิงชายบิดเอี้ยวทอดผ่าน ลวดลายกนกเปลวและการผูกลายอันละเอียดอ่อนซึ่งจำเป็นต้องอาศัยทักษะและเวลาในการบรรจงแต่แต้มปลายพู่กัน เป็นสัญลักษณ์ที่หล่อรวมขึ้นจากความหลากหลายของเหตุการณ์ รวมถึงสถานการณ์มากมายที่ผู้คนจำเป็นต้องเวียนว่ายพานพบ ความหลงใหลในความงามของอิสตรี แรงปรารถนาของบุรุษ พลังอำนาจ สัญชาตญาณ ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกจากการพุ่งกระทบของสภาวะแวดล้อม เกิดเป็นผลงานที่สึกล้ำทั้งในด้านการสร้างสรรค์ สื่อแสดงถึงความรู้สึกเบื้องลึกภายใน และสะท้อนสะเทือนถึงความเป็นไปในเหตุการณ์บ้านเมืองยุคปัจจุบัน

ผลงานของธงชัย ศรีสุขประเสริฐ ทั้งจิตรกรรมและประติมากรรม ล้วนนับเนื่องเป็นมิติใหม่ที่ก้าวข้ามมาจากการพัฒนาความคิดและการแสดงออกที่เปลี่ยนผันรุดหน้าไปตามกาลเวลาและประสบการณ์ รวมถึงแรงบันดาลใจของศิลปินผู้ซึ่งมีความอ่อนไหวและมีความรู้สึกรับรู้ได้ไวกว่าบุคคลอื่น ส่งผลต่อแนวความคิดและการสร้างสรรค์ที่ชี้เฉพาะถึงอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างชัดแจ้ง แม้ในท่ามกลางความขัดแย้ง ความหมกมุ่นครุ่นคิด ความปรารถนาก็ยังสามารถแสดงออกซึ่งความงามและสุนทรียภาพแห่งศาสตร์และศิลป์ไว้ได้ เฉกเช่นเดียวกันกับความเป็นไปในโลกสัพเพ ที่มีทั้งสิ่งพึงใจและไม่พอใจหลอมรวมอยู่ด้วยกันเสมอ

"โลกียธรรม" หากมองในมุมกว้างก็อาจตีความได้ถึงความสุขในทางโลกที่มนุษย์แสวงเสพตามวิถีแห่งสามัญ ต่างปรารถนาเพื่อสนองอายตนะ อาทิ สัมผัส ลิ้มรสทางกาย ด้วยการกินดื่ม การสนองกิเลส ตัณหา ความปรารถนา ทั้งในทางจิต ด้วยการยลยินมธุรสวาจา เฝ้ากอดรัดอัตตามุ่งหมายไขว่คว้าชัยชนะแห่งชีวิตในด้านต่างๆ ความยึดมั่นถือมั่นเหล่านี้นับเป็นวิถีทางโลกที่เพศฆราวาสทั้งหลายต่างต้องเวียนว่ายพบเผชิญ ในอีกแง่หนึ่ง "โลกียธรรม" อาจจะเป็นต้นเค้าให้ผู้คนได้ออกเดินทางเพื่อแสวงหา โลกุตรธรรม เพื่อหลุดพ้นไปสู่ความว่าง เพราะเมื่อชีวิตที่ดำเนินอยู่ล้วนเต็มไปด้วยความวุ่นวาย การหลบหลีกปลีกเร้นเพื่อความสงบว่างทางจิตใจก็อาจเป็นสิ่งที่ใครหลายคนปรารถนา เฉกเช่นเดียวกันกับความมืดอาจเป็นที่อยู่ของประกายแสง ไม่แตกต่างจากเสียงอึกทึกครึกโครมที่โน้มนำให้เราโหยหาความสงบเย็นก็เป็นได้

หัสภพ ตั้งมหาเมฆ

Logiyadhamma: Righteousness, Beauty and Truth of Lust (Kama)

Mindful or profane action such as eating, drinking, thinking or handling with surroundings can be related to Buddha's teaching.

Many people never pay attention to the book on principles for secular life, not even reading a line. Existence and death are included in the path of Mundane States called Logiyadhamma. They are lust, worldly happiness and pleasure desired by many people. What is more important is that who can perceive nature of mind and action in the midst of transmigration. Thongchai Srisukprasert, artist and art instructor for Thai Art Department, Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University is reflecting his insight in his latest exhibition titled "Logiyadhamma."

Thongchai Srisukprasert is one of the prominent artists who has constantly created outstanding art work. His artistic style is widely recognized since it is a semi abstract work beautiful for its powerful shapes, lines and colors. Thongchai Srisukprasert is one of the artists volunteering in mural painting project for Wat Buddhapadipa in London, England in collaboration with many senior artists such as Chalermchai Kositpipat, Panya Vijinthanasarn and Sompop Budtarad. In addition, he is the pioneering artist who paved way for Thai art in contemporary style. His work is progressive both for semi abstract and figurative approaches. The excellent and meticulous works have brought him many awards and opportunities to join group exhibitions with leading artist. "Logiyadhamma" is his 5th solo exhibition.

Thongchai Srisukprasert is widely recognized in Thailand for his Buddhist art or Traditional Thai art. However, for this exhibition, he created sculptural works as creative approach to present his concept interestingly. He is skilled at both painting and sculpture. The works illustrate his imagination of Logiyadhamma based on his abstract and surreal wisdom presented in a tangible form.

"Kama-Tanha" is human being disguised in many symbolic animals. While the human torso is so beautiful, its gender is still unidentifiable since the artist wants to unite masculine and feminine characteristics as one. The wings at the back symbolize emotional freedom. Its powerful four legs are connected to the snake-liked tail. The left hand is reaching for butterfly. There are shell-liked knots on the head. The sculpture implies capricious desire and need of man and woman, gentleness and fierceness, fragility and aggressiveness. In addition, it also reflects emotion threaten by ruthless words of friends, a snake's venom. There are also symbols of Buddhist art such as shell-liked knots signifying epiphany.

"Orahan" is in female figure. The face is beautiful. Two arms are rising above just like an angel is flying in the sky. Her torso is human while lower part is a bird with long tail. The three breasts imply sexual attraction. Many women are yearning for it. At the same time, it also signifies human lust that prevents people to be free from these Logiyadhamma. A foot is resting on human skull. It symbolizes an effort to live a profane life, consuming pleasure, escaping death and bodily decay. The combination of human and animal figures implies the artist's imagination beyond reality.

"Great Hornbill Lady" is a beautiful and attractive sculpture of woman figure. The curves of the woman are so attractive that no man can refuse. However, her head is a bird, surprisingly a hornbill which is considered a monogamy bird. Two arms rising above come with wings. The contradictory aspects of bird and human being are sexual appeal. It refers to something we cannot perceive by our eyes but from understanding. It also implies human personalities that cannot be judged by the appearance.

"Beyond the Human Realm" is a square sculpture of a coffin. Emerging organs such as hawk's feet, horse's hoof and human feet symbolize struggling to live a life.

Rama IX Art Museum Foundation

The square shape of coffin represents rituals of life. The movement of the feet shows a tremendous effort in trying to escape "death." It also implies desire for existence and breath, happiness and pleasure, as well as being in possession of everything in the middle of the dynamic universe.

"Enchantment" is a sculpture of human head without body. Its gender cannot be identified. The beautiful face is looking at the reflection in front of the eyes. The spiral patterns are found on the head with the talon sticking out at the back. The ears represent Thai traditional art. The sculpture implies narcissism, similar to the myth of Narcissus who was so proud and fell in love with his own reflection until he died and became a flower, Narcissus, near the pond. This self-absorption makes the person unable to open to other's opinions. It is self-centered forcing others to one's determined direction. Being "enchanted" also implies being egotistic and completely overlooking the surrounding contexts in addition to getting lost in beauty.

"Burden" appears a man holding a heavy wheel with illustrations of human being's vicious circle of life inscribed on it. Human being always has desire for being, having, owning something or someone. They want to taste lust. These desires are burden of life, forcing human being to acquire and take care of it. While the strong and powerful body of a man is fighting against old age, it also obviously implies human struggling to live his life with fear of death and aging body.

"Logiyadhamma 1" is a two-dimensional fine art made of four canvases with a square space in the middle. The canvases are assembled into circular shape, a symbol of transmigration. The blue images and dark background are symbols of happiness and profane misery. The blue circle overlapping with male and female bodily shapes and Thai traditional patterns require extensive times and artistic skills. They symbolize situations people have to face in life. Passion for feminine beauty, male desire, power, intuition and emotions towards surroundings are sources of creative work that can truly communicate artist's inner feeling and reflect current social situation.

Thongchai Srisukprasert's fine art and sculptures reflect his progressive concepts and expression accumulated through time and experience. The artist's sensitivity and inspiration also have impact on his unique concept and creative approach. Even in the midst of conflict, obsession and desire, he can present beauty and aesthetics of art and science. Similarly, we can find both satisfaction and disappointment in this profane world.

Generally "Logiyadhamma" might refer to happiness that human being can find in the profane world. They fulfill their bodily and mental senses by consumption and sweet words. They are egotistically determined to succeed in life. This is the fact of life that many people have to face. On the other hand, "Logiyadhamma" is warning people to search for dharma which releases one from the world. When life is full of confusion, many people might want to escape from it to find mental peace. A light can be found in darkness. Turbulence can lead to peace of mind.

Hassapop Tangmahamek

Installation view of the exhibition

Rama IX Art Museum Foundation

กามา - ตัณหา - Kama - Tanha, 2012, bronze, 72 × 50 × 35 cm, edition of 9

Rama IX Art Museum Foundation

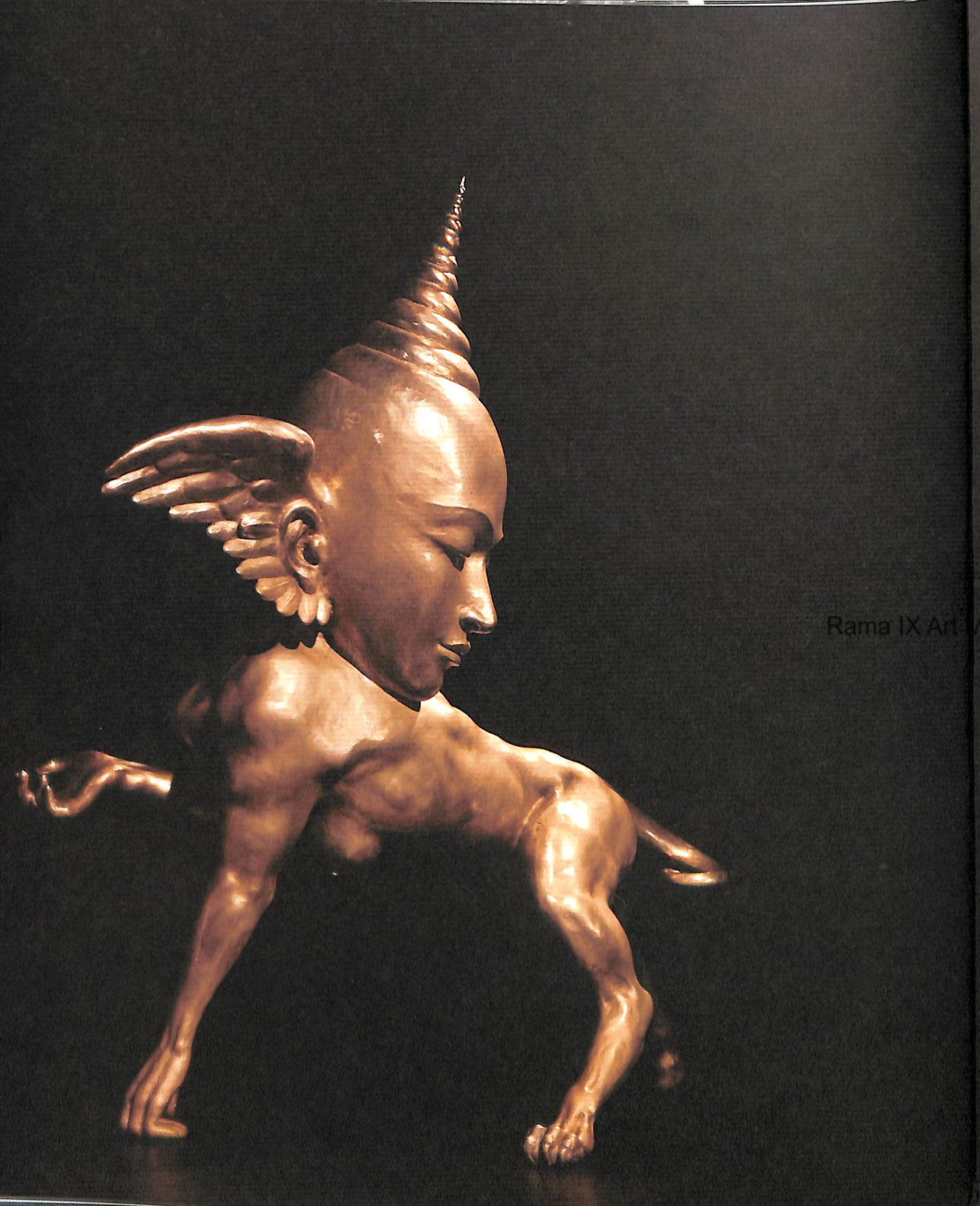

สามชุม Three Worlds, 2012, bronze, 65 × 65 × 25 cm, edition of 9

Rama IX Art Museum Foundation

Burden, 2012, bronze, 120 x 65 x 35 cm, edition of 9

Rama IX Art Museum Foundation